

Raadsinformatiebrief

Datum	28 september 2026
Onderwerp	Maatschappelijke begeleiding statushouders 2027
Zaaknummer	Z26 - 309753
Documentnr.	UIT/26 - 782462

Inleiding

Sinds januari 2022 voeren wij als gemeente de *nieuwe Wet inburgering* (2021) uit en zijn wij verantwoordelijk voor de uitvoering van het gehele inburgeringsproces. Binnen het proces bieden wij volgens wettelijke verplichting de volgende onderdelen aan: Maatschappelijke begeleiding, 3 verschillende leerroutes (B1-route, Z-route en Onderwijsroute), de Module Arbeidsmarkt en Participatie, het Participatieverklaringstraject en het onderdeel financieel ontzorgen.

De opdracht maatschappelijke begeleiding statushouders bestaat momenteel uit 3 onderdelen:

- Maatschappelijke begeleiding (door Welzijn Vught uitgevoerd);
- Taalcoaching (door Welzijn Vught uitgevoerd);
- Juridische ondersteuning (door Vluchtelingenwerk uitgevoerd).

In het verlengde van deze opdracht voeren wij momenteel ook een pilot in het kader van nazorgondersteuning uit, het 'inloopsprekuren oudkomers'. Gelet op de beperkte financiën binnen de inburgering is voor het jaar 2027 een keuze gemaakt over de invulling van de hele opdracht maatschappelijke begeleiding en nazorgondersteuning.

Inhoudelijk

Het doel van de maatschappelijke begeleiding is het creëren van zelfredzaamheid en deelname aan de samenleving. Hiervoor staat 1 jaar. De opdracht maatschappelijke begeleiding statushouders gaat wegens financiële redenen veranderen per 2027. Tegelijkertijd maken we een efficiëntieslag, door de manier waarop de opdracht ingevuld gaat worden. Hieronder is per onderdeel beschreven welk besluit is genomen.

Maatschappelijke begeleiding

De begeleiding wordt momenteel uitgevoerd door Welzijn Vught. Hoewel er naar tevredenheid wordt samengewerkt, is besloten om de opdracht niet te verlengen voor het jaar 2027. De kosten van Welzijn Vught passen niet bij het flexibele karakter van de SPUK-inburgering en de onvoorspelbare taakstelling. Wij ontvangen per statushouder een bedrag vanuit het Rijk voor het hele inburgeringstraject. Omdat de taakstelling jaarlijks onvoorspelbaar is, moet er op deze opdracht flexibel ingespeeld kunnen

worden op de situatie. Dit bleek niet haalbaar binnen het huidige contract. Daarom waren wij genoodzaakt om een andere invulling te vinden.

Wij hebben besloten om de opdracht maatschappelijke begeleiding per 2027 middels een pilotjaar intern uit te laten voeren door team Opvang en Migratie. Dit team biedt al enkele jaren succesvol begeleiding aan de groep Oekraïners en kan flexibel inspelen op het aantal statushouders. Het is efficiënt om ook de begeleiding voor statushouders te beleggen bij dit team, zowel inhoudelijk wat betreft opdracht, als voor de flexibele inzet wat betreft kosten. Deze inzet sluit aan bij de visie van de gemeente Vught.

Taalcoaching

Het project taalcoaching wordt momenteel uitgevoerd door Welzijn Vught en er wordt gebruik gemaakt van de verlengingsoptie van 1 jaar binnen het huidige contract. Taalcoaches bieden naast de schoolse structuur van de inburgering, een laagdrempelig contact om integratie in Vught succesvol te maken. Taalcoaches zijn voor statushouders een vertrouwd aanspreekpunt, en een persoon die in hun sociale netwerk een belangrijke plaats heeft.

Juridische ondersteuning

De juridische ondersteuning wordt momenteel uitgevoerd door Vluchtelingenwerk en er wordt gebruik gemaakt van de verlengingsoptie van 1 jaar binnen het huidige contract. Dit onderdeel is zeer specifiek en momenteel enkel uitvoerbaar door Vluchtelingenwerk. Juist in deze tijd is Vluchtelingenwerk een belangrijke partner. Sinds 12 juni 2026 is het Migratiepact in werking getreden. Dit zorgt voor veranderingen in het verblijfsrecht, zoals strengere regels voor nareisprocedures. Vluchtelingenwerk biedt informatie aan ons als gemeente en staat onze statushouders met juridische vragen bij.

Inloopspreekuur oudkomers

Sinds april 2025 voert Welzijn Vught de opdracht 'inloopspreekuur oudkomers' uit, naast de reguliere opdracht maatschappelijke begeleiding. Eind 2026 loopt de 3^e pilot af. Welzijn Vught kan geen vervolg meer aan de pilot geven, nu de opdracht maatschappelijke begeleiding bij team Opvang en Migratie wordt belegd. Dit is niet haalbaar wat betreft personele inzet. Wij zijn ons bewust van de impact van het inloopspreekuur. Er is een groep oudkomers die nog niet (volledig) zelfredzaam is na een jaar maatschappelijke begeleiding, en hierdoor baat heeft bij dit spreekuur. Daarom kiezen we ervoor de nazorgondersteuning voort te zetten. Team Opvang en Migratie draagt vanaf 2027 zorg voor nazorgondersteuning, in de vorm van een inloopspreekuur waar oudkomers terecht kunnen.

Vrijwilligers

Binnen de huidige opdracht maatschappelijke begeleiding statushouders, is een belangrijke rol weggelegd voor een groep vrijwilligers. De vrijwilligers zijn waardevol voor de integratie van statushouders in onze gemeente. Daarom kiezen wij ervoor de groep vrijwilligers te betrekken in de overgangperiode. De vrijwilligers worden uitgenodigd

om mee te denken en onderdeel te zijn van de nieuwe invulling van de opdracht maatschappelijke begeleiding voor statushouders.

Financieel

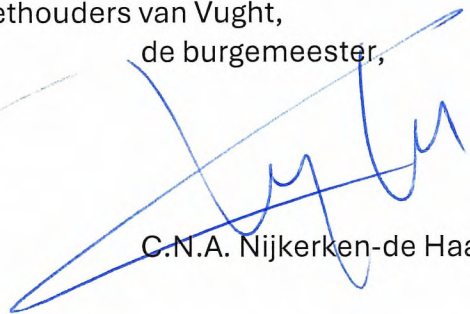
Al sinds het begin van de nieuwe Wet inburgering is op landelijk niveau duidelijk dat niet alle kosten voor de inburgering vanuit de SPUK-regelingen betaald kunnen worden. In Vught worden de financiën voor inburgering vanaf het jaar 2027 een probleem. Mogelijk dit jaar al. In de beginjaren van de nieuwe Wet inburgering is een reserve opgebouwd. Deze reservepost is bijna op. Dit komt omdat de kosten per statushouder hoger liggen dan de middelen die wij als gemeente per statushouder van het Rijk ontvangen. Hierdoor lopen tekorten cumulatief op. Door de tekorten moeten wij de uitgaven scherp in de gaten houden en flexibel kunnen inspelen op het aantal statushouders dat wij jaarlijks moeten huisvesten volgens de taakstelling. Door de opdracht maatschappelijke begeleiding statushouders en de nazorgondersteuning in 2027 anders in te richten, verwachten wij het financiële tekort te verminderen.

In de actualisatie meerjarenperspectief zijn de tekorten voor de inburgering gemeld. Ook is er een verwacht tekort gemeld in de begroting voor 2027.

Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris,

de burgemeester,

W.F.F. Keijzers

C.N.A. Nijkerken-de Haan